

SZÉKELY-UDVARHELY

1848-AS FÜGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY ÚJSÁG

Megjelen hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési ára helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és kliring 10,489. sz. — — — Helyközi telefon 15. sz. Mindenféle díjak Székelyudvarhelyt előre fizetendők.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETEGH PÁL

LAPTULAJDÓSNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. szám, hova az előfizetések, kéziratok és hirdetések küldendők. Kéziratokat vissza nem adunk. — Hivatalos hirdetések 100 szög szavankint 6, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. — Nyilt-tér sora 1 korona

Közutak vagy — Dreadnoughtok?

Irta: Kossuth Ferenc.

A közlekedés megkönnyítése az anyagi fejlődést gyorsítja és növeli. Ezt a nagy igazságot Magyarország is belátta, kivált a vasutak rohamos építése terén. Sajnos, hogy ezzel nem tartott lépést eddig — pénzhányában — a víziutak hajózhatóvá tétele és a csatornák építése. Nehéz szívvel kellett nekem is félre tennem (pénz hiánya miatt) a Duna—Tisza-csatorna tervének megvalósítását, bár erre vonatkozólag az előtanulmányok összességét még az én miniszterségem alatt bevégeztük.

Nagyon hátra vagyunk még a közutak építése terén, bár az én miniszterségem alatt megtettem mindazt, amit tehettem. Így az állami utahálózatot 1064 kilométerrel növeltem, ami az összes állami utahálózat tizenegy százalékát teszi, új törvényhatósági utakat pedig államsegéllyel, kétezer kilométer hosszúságban építettem, ami a törvényhatósági közutak összes-égének nyolc százalékát teszi.

A közutak terén még igen sok tennivaló maradt hátra, ami annál sürgetőbb, mert a kiterjedt vasúti hálózat nem nozhatja meg hasznának teljességét, ha a vasutak forgalmát nem fejlesztheti a közutak forgalma és a közutakon nem juthatunk el olcsón és minden idényben a vasúti állomásokhoz.

Rendkívüli fontossággal bír tehát a közutak fejlesztése, még pedig első sorban a vasúti állomásoknak a legközelebbi közutakkal való összeköttetésére szükséges utaknak állami segéllyel való kiépítése, amit folyamatba is tettem. Miniszterségem előtt e téren semmi sem történt.

Enemű összekötő utak kiépítése, számítás szerint, összesen nyolc millió koronába kerülne. Bármilyen jelentékeny legyen is ez az összeg, az állam sokszerű és sürgős szükségleteit tekintve, meggyőződésem szerint nem szabad e költséget háttérbe szoritania, ellenkezőleg: erélyesen kell az elkezdett kiépítést folytatnia úgy, hogy minél előbb meglegyenek ezek az összekötő utak, melyek a vasutak forgalmát kétségtelenül (még pedig pedig nagy mérvben) emelni fogják.

A kereskedelmi miniszterium számítás készítettett arra nézve, hogy az összes utaknak (tehát a községeket összekötő utaknak is) kiépítése mennyibe kerülne? E számítás szerint kétszáz-tizenöt millió lenne szükséges e nagyfontossága cél elérhetéséhez. Kiszámította a miniszterium azt is (bár a számítása nem egészen biztos alapokon nyugszik), hogy mily összeget takarítanának meg évenként az utasználók a fuvarozással elköltött összegeken, a mos-

tani forgalmat véve alapul? Azt találta a miniszterium, hogy a megtakarítás a száz milliót jóval meghaladná.

E számok természetesen csakis mint utmutatók értékelhetők, nem pedig egészen szó szerint, de arra elégségesek, hogy világosan jelezzék, hogy az utahálózat kiépítése a közgazdaságnak milyen nagy anyagi hasznot hajtana. E haszon azonban nemcsak a fuvardíjak összességén létesíthető megtakarításból állna, hanem abból is, hogy a közlekedés könnyebbé és olcsóbbá tétele a közlekedést magát növelné és ennek növekedéséből anyagi haszon származnék náunk is, mint a hogy származott mindenütt a világon.

Most kísérletet tesznek a végből, hogy az országtól száz milliókat csikarjanak ki a Dreadnoughtok építésére.

Ha összehasonlítjuk a hasznot, amit Magyarországnak az hajtana, ha kétszáz-tizenöt millióval összes utait kiépítené azzal, hogy ha e kétszáz-tizenöt milliót Dreadnoughtokra költené, azt hiszem, csak egy vélemény lehet arra nézve, hogy a kérdés melyik oldalán van az igazság? Uthálózatunk kiépítése közgazdaságunk óriási föllendítését eredményezné, a Dreadnoughtok építése még csak önvédelmi hasznot sem fog hajtani, mert a japán-orosz háború teljesen bebizonyította, hogy a nagy hadihajók parvédelemre nem alkalmasak. És ha erre alkalmaztatnak, még a legerősebb várak védelme alatt is, a tengeralatti aknáknak áldozatául esnek. E ténynyel szemben, melyet a tengerészeti kormány elfelejt, számtala példa bizonyítja azt, hogy az utahálózatok sokasága és azoknak jókarban tartása milyen hatással van a közjólét fejlesztésére. Legérdekesebben lehet ezt megfigyelni Svájcban, a különböző kantonokban, a hol a közutakon járva, ha átlépünk egy kanton határán és jobb közutat találunk, okvetlenül nagyobb jólétet látunk azonnal körülöttünk magában a lakosság életében is.

Mindez föltétlenül igaz és mégis oly szerencsétlen a mi országunk helyzete, hogy — tudva, melyik a hasznos és melyik a haszontalan — a haszontalanságra fogja az ország odaadni százmillióinkat; sőt a haszontalanra elpazarolt százmilliók elköltése után a hasznosra egyáltalán nem marad pénz.

Igy fog történni, ha az események a kormány akarata szerint fognak lefolyni és az országnak nem lesz elég ereje arra, hogy beleszóljon e szerencsétlen és szolgai gazdálkodásba.

Az országnak erejét említettem... Vajjon mikor szedi össze magát ez a szegény ország, melyet pénzelték, itattak, etettek, megrendszabályoztak, miglen önmagát le nem szavazta és a képviselőházba egy lármás, türelmetlen, támadó, elbizakodott többséget nem küldött?

Ezzel szemben az ellenzék kis számában csak akkor összpontosulhat elég erő, ha a parlamenten kívül a nemzet ereje ismét háta mögé áll.

Azt szokta ismételni a nagy ellentábor, hogy a közgazdasági kérdések nem pártkérdések. Ime, tisztán gazdasági kérdés az, hogy mi sürgetőbb: a járható közutak kiépítése-e a széles magyar földön, vagy pedig a Dreadnoughtok a parányi magyar vizen?

Lássuk, mit mond a többség? Mit tart hasznosabbnak: az összes közutak kiépítését, vagy pedig a Dreadnoughtokét?

Meg vagyok győződve róla, hogy ott a többség soraiban sok ember szívében nem az lesz a válasz, ami az ajkán lesz, midőn majd szavazni kell.

— **Közyűlési kiküldöttek választásának megsemmisítése.** A székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldötteinek választását az állami munkásbiztosítási hivatal részben megsemmisítette. A megsemmisítés a biztosított közgyűlési kiküldöttek választására vonatkozik. Beigazolást nyert ugyanis, hogy a Klein Zsigmond cég 283 alkalmazottjára szavazó-lapjait még a választás előtti napon vette át a pénztár egy csomagban, a közkórháznál volt 10 tag nevében pedig Kolonyicska Pál és 4 szeszgyári alkalmazott helyett Mandel Jenő szavazott le; noha az alapszabályok értelmében minden tag csakis személyesen gyakorolhatja szavazati jogát. E szerint tehát a 342 feltüntetett szavazóból tulajdonképpen csak 45 volt, aki tényleg leszavazott. Ehhez hasonló visszaélések folytak ugyanakkor a munkaadó közgyűlési kiküldöttek választásánál is. S ezt a hivatal mégis jóváhagyta, dacára az alapszabályok 11. §-ában foglalt tiltó rendelkezéseknek. Azt hozta fel indokul, hogy az igazgatóság által kiküldött szavazatszedő bizottság indokolatlanul hagyta el a választási helyiséget. Holott a bizottság törvénytelen séget, részrehajlást tapasztalt és a szabad választási jogosultság arculesapását észlelte, s miután ebben ténykedésével részt venni nem akart, azért hagyta egymagában a választási elnököt. Az alapszabályokat maga a munkásbiztosítási hivatal hagyta jóvá és emelte törvényerőre; azok megfelelő szakaszaiktól eltekinteni a hivatalnak sem állott jogában. De mert attól eltekintett, egyszersmind precedenst alkotott arra, hogy a törvénytelenesen dolgozó választási elnök helyesen járt el, midőn az alapszabályokat lábbal taposta, azok szentesített rendelkezéseit semmibe sem vette. Különben — úgy látszik — a hivatal tetszése szerint bánik el a pénztárak autonóm jogaival s azt veszi tekintetbe, amit épen akar és jónak lát. Ilyen körülmények között aztán nem csoda ha milliókra rugó deficit nyomja a pénztárakat s azok után az iparos és kereskedő adózó polgárságot. Felcsavarták az igényeket, valamint a kezelési költségeket s maholnap az akták halmozatától nem látszik az intézmény áldásos volta. Bizony már ideje volna a fattyuhajtasokat lenyesni, mert hanem a törzs pusztul bele a sokoldalú szivattyuzásba.

— **A székelykereszturi tanító-jelöltek mulatsága** iránt, a mely szombaton (e hó 14-én) este 8 órakor lesz, széleskörű érdeklődés mutatkozik. A képezdisták jóhírű táncestélye Székelykereszturon különben mindig a leg-sikerültebb mulatságok közé tartozik.

— **Az állami gyermek menhely telep bizottság** folyó hó 10-én tartotta alakuló gyűlését városunkban a városház termében. Elnökné Homolay Lajosné, alelnökné Barabás Andrásné, Madarász Veronikát, ügyvezető elnökné Gyerkes Mihályt, titkárnak és jegyzőnek Gál Imrét választották.

— **Megnyílt a tánciskola.** Simkovits József okl. tánc tanító hathetes tánciskolai tanfolyamát e hó 10-én (kedden) a Budapestszálló színháztermében megnyitotta. Beiratkozni lehet Kossuth-utca 21. sz. a. lakásán.

— **Miniszteri kirendeltségek.** A hegyvidéki erdőterületi (székelyföldi) és felvidéki gazdasági akció 1909. évi működéséről a földmívelésügyi minisztérium kiadásában 280 oldalra terjedő és számos statisztikai táblázattal felszerelt testes kötet jelent meg. A múltban a három kirendeltség külön jelentést adta ki munkája eredményét, most a miniszter rendeletére a tizenkilenc vármegyét felölelő különleges kormányzati tevékenységéről tett jelentések együtt vannak és így a kirendeltségek működése jobban áttekinthető. A kötet bőven részletezi a népsegítés munkáját és ennek eredményeit számszerűen mutatja be. Kívánatos volna, hogy a kirendeltség működéséről szóló eme munkát ne csak a fővárosi napi sajtónak álljon rendelkezésére, hanem főképp a működési körben levő vidéki lapok szerkesztősegeinek küldessék meg. Minket érdekel közelebbről a mi népünk javára történő akció. Nekünk hivatásunk azt támogatni és a hol ürességet látunk, arra a közfigyelmet ráterelni. Az akció sikere érdekében cselekszik a földmívelésügyi minisztérium tehát, ha a kirendeltség működésének véka alá nem rejti s attól a vidéki sajtót el nem zárja.

— **Iskola-építés.** Nagy községben állami elemi iskolát építenek. Az építési munkálatok biztosítására, zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetett a székelyudvarhelyi állam-építészeti hivatal. Határidő folyó évi febr. 4-én d. e. 10 óra. Bónatpénz 5 százalék. Ajánlati minta ingyen kapható a nevezett hivatalnál, hol a műszaki iratok is megtekinthetők.

— **A gyermek estély** iránt annyira érdeklődnek városunkban, hogy közkívánatra — mint értesültünk — újból színre kerül a szép pástorjáték.

— **Mesterséges márvány hamuból.** A berlini „Nationalzeitung” hiradása szerint egy német technikus olyan eljárást talált fel, amelynek segítségével a házi szemétkben levő és eddig egészen kihasználatlanul maradt hamuból mű-márványt, mű-fát és mű-kaucsukot lehet készíteni. A feltaláló állítása szerint a szén elégetése után visszamaradó hamu zsiradékától majdnem teljesen mentes, jó felvevőképessége van és alkalmas kötőszóval tökéletesen homogén, szilárd anyagot ad, amely a nagyon egyszerű átalakítási eljárás alatt tetszés szerint márvány-, fa-, kaucsuk-szerű vagy más hasonló szelni, vésni, furni stb. anyaggá alakul. Könnyen lehet belőle üreges testeket készíteni és modellekre is felhasználni. Jobban ellentáll tűz, időjárás viszontagságoknak, mint a ölgufa. A Borowitz nevű feltaláló ebből az anyagból egyelőre asztallapokat, falburkoló lemezeket és hasonlókat szándékozik készíteni. A vállalkozást állítólag egy német arisztokrata finanszírozza.

— **Eladó kettős létra.** Egy jó erős, három méteres bolti létra eladó. Cím e lap kiadóhivatalában.

— **Áruszerzési kötések vagy szállítási szerződések** iránt. Az olyan szerződésről kiállított okirat, melyvel valaki kikötött a

mellett bizonyos tárgynak vagy munkának az an azzal együtt való szállítására vállalkozik, akkor is III. fokozatu illeték alá esik, ha az anyag értéke elenyészően csekély. (Ha pedig csak a munka szállítása vállaltatott el érték szerint II. fok) (Közig. bir. 1910. IV. 26. 4636/910 P sz.)

— **A mértékhitelítés elmulasztása kihágás.** Fölmerült eset alkalmából elvi határozatban mondta ki a belügyminiszter, hogy valamely mérték hitelítettnek csak akkor tekinthető, ha azon a hitelítési bélyeg jól látható. Az ilyen bélyeggel el nem látott mérték használata az 1907. évi V. törvénycikk 32. szakaszának b) pontjában ütköző kihágás.

— **A tejgazdaság előmozdítása.** A földmívelésügyi kormány a házi állattenyésztés fokozatos fejlesztésével a tejgazdaságot is fokozottabb mértékben kívánja előmozdítani. Gondoskodott arról, hogy a kerületi gazdasági felügyelőségeknél alkalmazott tisztviselők a tejgazdaságban megfelelő kiképzést nyerjenek. Együttal utasította a kerületi gazdasági felügyelőségeket, hogy ezen a tejgazdaság fejlesztésére vonatkozó összes ügyekben álljanak a gazdasági egyesületek rendelkezésére is

— **A birtokossági közlegelő utáni kiadások.** Fölmerült esetből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondta ki a földmívelésügyi miniszter, hogy a birtokossági közlegelő utáni kiadások az állattulajdonosokra az állatok száma arányában ki nem vehetők, e költséggel csak azok terhelhetők, akik a közlegelő tulajdonában részesedéssel bírnak

Méhészet.

Az egyes, kettős, hármas és négyes kaptár előnyei és hátrányai.

A kaptárkészítésnek a téli időszakban van az ideje. Különösen kezdő méhészek nem mulasszák el a téli időt tétlenül, hanem használják fel kaptárkészítésre. Ha maguk készítik kaptáraikat, ezáltal szép összeget takarítanak meg, a melyet más célra fordíthatnak. De nemcsak kevesebb kiadásuk lesz, hanem jobb és pontosabb méretű kaptárt állíthatnak elő maguk, mintha azokat rendelés útján szerzik be.

A ki ismeretlen és járatlan a kaptárkészítésbe, ha ohajtja a kaptár-készítés módját megtanulni, minden télen van kedvező alkalom, a hol könnyen és rövid időn el-sajátíthatja, különösen az, kinek egy kis kézi ügyessége van.

Kezdő méhészeknek — mielőtt a kaptár-készítéshez fognának, elsősorban is határozniok kell, milyen kaptárakat készítsenek, hogy majd meg legyenek vele elégedve és később is megfeleljen, midőn méhészetük nagyobbra terjed. Mert a jól készített kaptár nem csak egy pár évig tart, hanem mondhatom, hogy jó gondozás mellett 30—40 évig is eltart. Nagyon fontos tehát, hogy kezdő méhészek olyan kaptárokat készítsenek, a melyeket később méhészetük fejlődésével hátrány nélkül használhatnak és ne kelljen azokat a lomtarba helyezni.

Miután a kezdő-méhészek nagyobb részben ismeretlenek a kaptárak előnyével és hátrányával, azokat ismertetem a következőkben.

Hogy milyen méretű kaptárt készítsenek, arról ez alkalommal nem nyilatkozom. Csak annyit említek fel, hogy bármily méretű és rendszerű kaptárt készítenek is méhésztársaim, minden áron mellőzzék azt, hogy minden kaptárt más-más keretméretre készítsenek. Az ilyen berendezés nagy munkát igényel és ezenkívül hátrányos a méhészet fejlesztésére.

A ki ohajtja, hogy méhészetében munkáját könnyen és célszerűen s jól végezhesse,

az csakis egy méretű kaptárakat készítsen és azokat is úgy, hogy az összes keretek bármelyik kaptárba könnyű szerrel betehetők és kivehetők legyenek.

Nem elégséges az, hogy csakis egyméretű kaptárt készít a kezdő méhész, hanem még azt is meg kell határozni, hogy egyes, kettős, hármas, vagy négyes kaptárakat készítsen-e, s hogy azok közül melyik felel meg jobban az ő méhészkedésének. Erről azonban csak akkor tud célszerű tervet készíteni magának, ha ismeri az egyes és többes kaptár közt a használhatósági különbséget.

Az egyes kaptár kezelése sok tekintetben könnyebb és célszerűbb a többes kaptárnál. Gyenge méhcsaládokat helycsere alkalmazásával erős családokká tehetünk, műrajokat igen könnyen készíthetünk kevés fáradsággal és még több aprólékos dolgot mivelhetünk, a melyeket a többes kaptárakban nem alkalmazhatunk. Azonban az egyes kaptárakat csak kisebb méhészeknek ajánlom, mert azok részére méhes építése okvetlen szükséges, mivel sem ducban, sem pedig pavillonban össze nem rakható.

A kettős kaptár az egyes kaptár előnyeivel nem bír, duc és pavillon össze állítására sem célszerű és így annak készítését sem ajánlom.

A hármas kaptár készítését azonban ajánlom, mert ez a legcélszerűbb. Olcsóbbá kerül, mint az egyes kaptár, ducba, pavillonba összerakható, s mi még a legfőbb: télen kitűnően telelnek benne a méhek, mert egymásnak melegítenek. Méhes építésre nincs szükség; egy kis tetővel a szabadban felállítható. Akiknek állandó lakhelyük nincs, könnyű szerrel tehetik át méhészetüket az új lakásra.

A négyes kaptár is nagyon alkalmas ducba állítva. Kijáróját három irányban lehet alkalmazni, a mi nagyon előnyös a méheknek, de különösen párázskor az anyára nézve. A két szélső szakaszban a röplük a két oldalon, a két középső szakaszban pedig a homlok-falra vágandó.

Az itt felsorolt adatokból könnyen kiszámíthatják kezdő méhésztársaim, hogy melyik kaptár felel meg legjobban méhészetüknek.

Székelyzsombor, 1011. január havában.
Ambrus András méhész

Szerkesztői üzenetek.

— G. S. Wien. Az érdekes dolgozatot megkaptuk. Köszölk és a folytatását is várjuk. Bizony igaz van: tényleg „igen sokat szenvedtünk a függetlenség eszmék terjesztése miatt, de székely szívóssággal kitartottunk”. Ezt tesszük jövőre is. Helyeseljék felfogását. Levél megy. Szives üdvözlét!

Szám 5—1911.

Bukkfa eladási hirdetmény.

Kisbacon közbirtokossága az Erdőfüle Hatod határ Fenyős hegyese 66:47 ktholdján 17719 m³ bükk mű és 4964m³ bükktüzi fát zárt szóbeli ajánlattal összekötött nyilvános szóbeli árverésen Kisbacon község házában 1911 évi február hó 7-dik napján d. e. 10 órakor a kikiáltási áron felül tövön az erdőben eladja.

Kikiáltási ár 13958 korona. Bónatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka. Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Részletes becslés, árverzési szerződési feltételek a m. kir. Járási Erdőgondnokságnál és alólírottnál megtekinthetők.

Kisbacon, 1911. január 3-án

Benedek éri Sámuel
b. elnök

Udvarhelyvármegye Nemes Családjai.

Szerkesztette: Pálmay József. Ára füzve 16 K. Mig a készlet tart kapható; Betegh Pál könyvkiadónál Székelyudvarhelyt. E díszesen kiállított, az egyes családok címerével illusztrált mű, igen becses családörténeti adatokat tartalmaz. Cluj-Napoca

Bélyegzők

B megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legponosabban, gyári ár mellett szállítatnak *Betegh Pál* könyv- és papirkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Zempléni Árpád

ró, a Petőfi Társaság tagjának a következő művei kaphatók:

Uj versek (1893—1897). Negyedik kiadás. Budapest, 1898. Franke Pál bizománya. Terjedelme 8 iv; ára 1 K.

Válogatott versei. (1884—1892 1897.) Budapest, Franke Pál bizománya. Terjedelme 18 iv; ára füzve 2 K, diszkötésben 5 K.

Didó. Verses lírai regény. Tóth István négy szoborképével. Második kiadás. Budapest, 1901. Terjedelme 12 és fél iv; ára füzve 2 K, magyar stíli diszkötésben 3 K.

Washington, Pályadíjnyertes óda 1906

Bosszú. Osztályk hősi ének. A Kisfaludy-Társaság 1907. évi Buljovszky díjával jutalmazott kisebb elbeszélő költemény. Második kiadás; ára 1 K.

Istár és Gilgamesz. Babiloni rege. Budapest, 1910; ára 1 K.

Turáni Dalok. (1900—1910.) Mondai és történelmi hősenek. Budapest, 1910. Terjedelme 16 iv; ára füzve 5 K, stilszerű diszkötésben 8 K.

Mindezek együttesen és külön-külön is megrendelhetők a szerzőnél (Budapest, IV. Bástya-u. 11. sz. alatt) a pénz előleges beküldésével vagy utánvét mellett.

Kis emberek. Elbeszélések. Valler Ernő kiadása. Budapest 1899. Terjedelme 10 iv; ára 1 K

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület

nyeremény-kötvényeinek legközelebbi huzása 1911. évi február hó 5-én főnyeremény **300000** kor.

feltétlen biztonságot nyújtó sorsjegy, melynek kiváló nyeresési esélye van, **évenként 3-szor** tekintélyes főnyereményekkel sorsolják, *értéke folyton emelkedőben*, úgy, hogy a legmegfelelőbb tőkebefektetésnek kínálkozik. *Napi árfolyamon, le tétre és havi részletfizetésre*

legelőnyösebben kapható az Agrár takarékpénztár r. t.-nál.

DISZMUNKÁK

őzv. Mihálovits Béláné főgimn. tanárné bár-
::: :: minemü ::: :::

himzéseket,

így: monogramokat és arany himzést, tűfestést, templomi oltárterítőket stb. elvállal és a legkényesebb izlésnek is megfelelően elkészíti. Naponta rendes elméleti és gyakorlati ének, zongora tanítást tart, a melyekre a tanulók FIUK vagy LEÁ-
:: NYOK bármikor ::

SZÉKELYUDVARHELYT
PETŐFI-UTCA 31. SZ. ALATTI
LAKÁSÁN JELENTKEZHETNEK

Vendégfogadó!

A jó hírű Koronkay-féle Hungária vendégfogadóban Székelyudvarhelyt, Kossuth-u.22. sz. alatt kitünő étkezés, borok, kőbányai sör és tiszta szobák állanak mindenkor rendelkezésre. Vidéki papok, tanítók és jegyzők találkozó helye. Kocsiszin és istálló díjtalanul. Jó bánásmód és pontos kiszolgálásért szavatol **Barkóczy Albert**, vendéglős.

B O R!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

Köhögés

rekedtség, hurut és nyálkás-ság, görcs és hőhurut ellen ne vegyenek semmi egyebet, mint csakis a :: ::

K A I S E R-féle

mell-karamellákat a „három fenyővel”!

5900

közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és magánóktól a biztos eredményt igazolják.
Csomagban 20 és 40 f-ért. Dobozban kapható 60 f-ért. Kapható gyógyszerárak és drogueriákban, valamint **Zsetkey János** gyógyszerésznél Homoród-szt.-márton községben

Legszebben ír a

STAR-írógép

Ára legolcsóbb, mert csak

450 K-ba kerül

FARAGÓ TESTVÉREK

a STAR-írógépek képviselője.

BUDAPEST, NÁDOR-U. 17.

Részletfizetésre is Kérjen prospektust.

SZÉKELY-UDVARHELY

tiszta 48 as függetlenségi lap, Udvarhely megye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2 szer. Előfizetési ára félévre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emle Adria Rákóczy Szt-István Szepesi len legjobb magyar gyártmányú diszlevélpapírok. Ezekon kívül közönséges és finom, szines és virágos levélpapírok és borítékok, levél-kártyák, gyász- **Képes levelezőlapok** 20-féle helybéli felvétel. levélpapírosok stb. Nagy választék tájképes virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből

Állandóan kaphatók mindenféle

kész nyomtatványok,

u. m. községi, körjegyzői, szolgabiroisági, végrehajtói, ügyvédi, lelkészi, iskolai, üzleti és különféle magánügyi nyomtatványok.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATO- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Mindenféle színű, nagyságu, súlyu és minőségű irodai és író-

PAPIROSOK

vonalzott és sima levélpapírok, vonalzott és rovatos papírok, rajzpapírok, írógéppapírok, csomagoló és selyempapírok, másolópapírok, itató-papírok, szűrő-papírok, torta- és befőző-papírok, könyvkötő papírok és papírkülönlegességek. Kártyapapírok.

Lemezpapírok minden súlyban. hangjegypapírok. Sorvezetők.

Irkák, füzetek,

jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, diszminták, szépirási és rondtrázi minták. Olcsó legyező-falrajzi, klozetpapírok, szivarkahüvely, szivarka névjegytárcák Dohány-ésszivartárcák bőrből és fémből. Bőrtárcák pénzes-erszények, esküvői papírványok, Képzőművészeti Központi Egyetemi Könyvtár, Budapesti Napoca

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. (saját ház).

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett villam-motoros

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és jutányos áron való elkészítésére. Ajánlja továbbá

könyvkötészetét

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki

Acélírótollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszárok, disztollszárok. Ironok, fekete, szines és másoló-ironok (crayonok), zsebironok, csavarironbetétek, ironvédők, ironhegyezők. Kréták, iskolai, kávéházi és fajlező kréták, szines kréták. Tinták, legjobb irodai és másoló tinták, szines, vegy- és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz-

HEGEDŰ, hegedüvonó, hurok, hegedü-iskola, hegedü-alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek. Hangoló-sipok és csinák. Monogramok fehéremű és levélpapírjelzésre. Kézi nyomda. — Különbféle bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyák. Ajtóablak és névfeliratok öntött fémből, erdészkalapácsok gyári áron.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák tolltokok, itató-deszkák, olaj-szfesték minden színben. Ecsetek. Irodai és zsebtintatartók, disztintatartók, toll-állványok, szivacs-csésze, író-mappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek, szönyegszögek, kacsok stb.